

Các loại nấm độc ở Na Uy

Nấm bắt ruồi đỏ / nấm bắt ruồi nâu / nấm tán da báo (tên khoa học là *Amanita muscaria* var. *muscaria* / var. *regalis* / *pantherina*)

(tiếng Na Uy: Rød / Brun / Panther fluesopp)

Các loại nấm này có lá tía màu trắng và cuống (thân) có vòng. Chân cuống nấm phình ra. Mũ nấm màu đỏ nhạt hoặc nâu nhạt với nhiều mụn nhỏ màu trắng, nhưng lưu ý rằng những mụn nhỏ này có thể đã bị rụng.

Độc tính

Ba loại nấm amanita này chứa một độc tố ảnh hưởng tới hệ thần kinh. Các triệu chứng thường xuất hiện trong vòng 30 phút đến 3 giờ sau khi ăn nấm. Ngay cả một lượng nhỏ nấm này cũng có thể gây ra các triệu chứng như rối loạn hoạt động, chóng mặt, tim đập nhanh và rối loạn tiêu hóa. Ngộ độc nặng hiếm khi xảy ra, tuy nhiên nếu ăn nhiều có thể gây ra các triệu chứng bắt buộc phải nhập viện.

Nấm mũ cam

(tên khoa học là *Leccinum versipelle*)

(tiếng Na Uy: Rødskrubb)

Loại nấm nhiều cùi này có mũ màu nâu đỏ nhạt và cuống (thân) màu trắng với nhiều mảng (vây) màu đen bao bọc. Thịt nấm sẫm màu hơn khi cắt ra. Loại nấm này mọc khắp nơi ở Na Uy.

Độc tính

Nấm mũ cam có thể ăn được miễn là nấu chín ít nhất 15 phút. Tuy nhiên, loại nấm mũ này nếu chưa nấu đủ chín có thể là nguyên nhân gây ra ngày càng nhiều ca rối loạn tiêu hóa ở Na Uy hơn bất kỳ loại nấm dại nào khác. Buồn nôn, nôn mửa, tiêu chảy và co rút cơ bụng thường xảy ra khoảng vài giờ sau khi ăn. Các triệu chứng thường hết trong khoảng 1-2 ngày. Ăn nhiều có thể dẫn đến đau dạ dày nặng và phải nhập viện.

Nấm vành lẩn nâu

(tên khoa học là *Paxillus involutus*)

(tiếng Na Uy: Pluggsopp)

Loại nấm này có mũ màu nâu với vành mũ cong vào trong, cuống (thân) màu nâu và lá tía chuyển màu sẫm hơn khi bị dập.

Nấm vành lẩn nâu rất phổ biến ở Na Uy.

Độc tính

Nấm vành lẩn nâu chứa một vài độc tố có thể gây ra nhiều triệu chứng. Nôn mửa, tiêu chảy và co rút cơ bụng có thể xảy ra trong vòng 30 giây đến 3 giờ sau khi ăn nấm tươi. Ăn nhiều lần nấm vành lẩn nâu nấu chín có thể gây ngộ độc nghiêm trọng dẫn đến phá hủy tế bào máu và thận.

Các vùng rừng cây và cánh rừng ở Na Uy là nhà của nhiều loại nấm ăn được, nấm không ăn được và cả nấm độc.

Một vài trong số các loại nấm độc nhất mọc ở Na Uy có thể dễ bị nhầm lẫn với các loại nấm dại ăn được thường mọc rất nhiều ở các nước khác.

Những lời khuyên bổ ích khi hái nấm dại:

- Phải thật sự chắc chắn là bạn có thể nhận biết được loại nấm mà mình đang hái
- Đừng bao giờ ném thử bất cứ phần nào của cây nấm mà bạn không nhận biết được – một vài loại nấm độc nhất có vị mát
- Tham gia một khóa học hữu ích về cách nhận biết các loại nấm
- Trong trường hợp nghi ngờ bị ngộ độc, hãy liên hệ với Trung tâm Thông tin Chất độc Na Uy

Trung tâm Thông tin Chất độc Na Uy

ĐT: 22 59 13 00 (dịch vụ khẩn cấp 24 giờ)

www.giftinfo.no

Tập sách này được sản xuất bởi Trung tâm Thông tin Chất độc Na Uy (www.giftinfo.no).

Bạn luôn có thể đặt mua phiên bản đầy đủ bằng tiếng Na Uy dưới dạng tập sách in sẵn hoặc file tải xuống từ trang web.

Norges sopp- og nyttevekstforbund - Hiệp hội nấm & thực vật hữu ích Na Uy (www.soppognyttevekster.no) - tổ chức các khóa thực hành nhận biết nấm.

Thiên thần hủy diệt

Thiên thần hủy diệt

(tên khoa học là *Amanita virosa*)
(tiếng Na Uy: Hvit fluesopp)

Toàn thân cây nấm có màu trắng (mũ, cuống, lá tia và thịt nấm). Cuống nấm (thân nấm) có vòng, nhưng lưu ý rằng vòng này có thể đã rụng. Gốc chân cuống nấm được bao quanh bởi một gốc giống hình chiếc túi. Loại nấm này thường mọc ở các vùng rừng cây hoặc các cánh rừng ở Na Uy.

Chiếc mũ thần chết

Chiếc mũ thần chết

(tên khoa học là *Amanita phalloides*)
(tiếng Na Uy: Grønn fluesopp)

Màu sắc mũ nấm dao động từ xanh lá cây, nâu cho đến vàng. Lá tia và cuống nấm (thân nấm) màu trắng. Cuống nấm có vòng, nhưng lưu ý rằng vòng này có thể đã rụng. Gốc chân cuống nấm được bao quanh bởi một gốc giống hình chiếc túi. Loại nấm này rất hiếm gặp ở Na Uy.

Tiếng chuông tang tóc

Tiếng chuông tang tóc

(tên khoa học là *Galerina marginata*)
(tiếng Na Uy: Flatklokkehatt)

Toàn thân cây nấm có màu nâu (lá tia, cuống và thịt nấm). Loại nấm này thường nhỏ. Chúng mọc phổ biến ở Na Uy. Chúng thường mọc thành đám trên vỏ cây hoặc trên các gốc cây.

Nấm mũ mạng chết người

Nấm mũ mạng chết người

(tên khoa học là *Cortinarius rubellus*)
(tiếng Na Uy: Spiss giftslørsopp)

Toàn thân cây nấm có màu nâu đỏ nhạt (mũ, cuống, lá tia và thịt nấm). Loại nấm này mọc phổ biến ở các vùng rừng cây hoặc các cánh rừng ở Na Uy.

Chiếc mũ của chàng ngốc

Chiếc mũ của chàng ngốc

(tên khoa học là *Cortinarius orellanus*)
(tiếng Na Uy: Butt giftslørsopp)

Hình dạng giống như nấm mũ mạng chết người nhưng mũ nấm lõm xuống. Đây là loại nấm hiếm thấy ở Na Uy song có thể bắt gặp nhiều ở những khu rừng lá rụng.

Nấm mũ mạng chết người và *Craterellus tubaeformis*

Nguy cơ nhầm lẫn

Các loại nấm mũ mạng chết người mọc ở những nơi giống nhau như nấm mèo gà hình phễu có thể ăn được (tên khoa học là *Craterellus tubaeformis*), và hai loại này giống nhau về màu sắc (xem ảnh). Cần phải kiểm tra từng cây nấm mà bạn hái để chắc chắn rằng nấm mũ mạng chết người không lẫn với nấm mèo gà ăn được mà bạn tìm thấy.

Độc tính

Ngay cả một lượng rất nhỏ các loại nấm này cũng có thể gây ngộ độc nặng. Sau ít nhất 6 giờ nạn nhân sẽ có các triệu chứng buồn nôn, tiêu chảy nhiều nước, co rút cơ bụng và nôn mửa. Nhiều nguy cơ bị tổn thương gan đe dọa đến tính mạng trong vòng 2-3 ngày. Khi nghi ngờ bị ngộ độc, hãy liên hệ với đường dây trợ giúp khẩn cấp 24 giờ của Dịch vụ Thông tin Chất độc Na Uy.

Độc tính

Ngay cả một lượng rất nhỏ hai cây nấm mũ mạng cũng chứa đủ độc tố gây tổn thương thận nghiêm trọng. Các triệu chứng ngộ độc chỉ xuất hiện ít nhất sau 2 ngày kể từ khi ăn phải nấm độc, nạn nhân cảm thấy khó chịu giống như bị cúm và lượng nước tiểu tăng hoặc giảm. Nhiều nguy cơ bị tổn thương thận trong vòng 3-10 ngày. Nếu nghi ngờ đã ăn phải nấm độc, hãy liên hệ ngay với đường dây trợ giúp khẩn cấp 24 giờ của Dịch vụ Thông tin Chất độc Na Uy để được tư vấn những bước cần làm sau đó.